

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет *стоматологічний*

Кафедра *хірургічної стоматології*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Світлана Котюжинська

« _____ » _____ 20__ р.

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Факультет стоматологічний, курс 4

Навчальна дисципліна

**Соціальні аспекти в попередженні і прогнозуванні ускладнень
дентальної імплантації**

2022

Затверджено:

Засіданням кафедри хірургічної стоматології Одеського
національного медичного університету

Протокол № 8 від “28” червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Анатолій Гулюк

Розробники:

Лунгу Валерій Іванович, доцент, к.мед.н.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 1

Тема: Особливості обстеження хворих перед плануванням дентальної імплантації. Сучасні методи променевої діагностики при плануванні дентальної імплантації.

Мета: фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння теоретичних і практичних питань дентальної імплантології, можливостей реконструктивної хірургії порожнини рота при частковій та повній адентії.

Основні поняття: обстеження, дентальна імплантація, променева діагностика.

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (фронтальне опитування):

— вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць);

— питання для перевірки базових знань за темою заняття:

— Особливості обстеження хворих перед плануванням дентальної імплантації. Сучасні методи променевої діагностики при плануванні дентальної імплантації.

— Обстеження пацієнта у клініці хірургічної стоматології

— Обстеження щелепно-лицьової ділянки

— Функціональні методи діагностики

— Лабораторні методи діагностики

— Променеві методи діагностики

— Діагноз та його складові

— Складання плану лікування з використанням імплантатів залежно від різних клінічних випадків

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження):

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Соціальні аспекти в попередженні і прогнозуванні ускладнень дентальної імплантації» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **Інтегральна** (здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій).
- **Загальні** (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися та бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; навички здійснення безпечної діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт).
- **Спеціальні** (фахові, предметні) (збирання медичної інформації про пацієнта; оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень; встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання; діагностика невідкладних станів; визначення характеру та принципів лікування стоматологічних захворювань; визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології; виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій; проведення лікування основних стоматологічних захворювань; ведення медичної документації).

4. Підбиття підсумків:

Поточний контроль здійснюється на основі щоденного контролю теоретичних знань, практичних навичок відповідно конкретним цілям кожної теми шляхом усного контролю, тестового комп'ютерного контролю з використанням бази тестових і ситуаційних задач, які є на сайті кафедри, на кожному практичному занятті за 5-ти бальною традиційною шкалою. Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, елек-

тронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. –К.: Логос, 2011 –627 с.

2. Маланчук В.О.. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. –К.: ЛОГОС, 2011–606 с .

3. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. —2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев —К., 2017. —752с.

4. Хірургічні етапи дентальної імплантації (Базовий курс) [Текст]:навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Криничко Л.Р., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2016. –108 с

5.Дентальная имплантология. Вступний курс : Учб. посібник /В.І. Куцевляк, Н.Б. Гречко, С.В. Алтунина, С.Л. Старікова. -Харків: ХДМУ, 2005.

Додаткова:

1.сНевідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. –Львів, 2014 –34с

2. Хирургическая стоматология в схемах и таблицах: Учеб. пособие для студентов и врачей-интернов / Г.П. Рузин, А.А. Дмитриева - Харьков: ХГМУ, 2001. - 108 с.

3. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии / А.А.Тимофеев. - 5-е изд., перераб. и доп. - Киев : Червона Рута-Турс, 2012. - 1048 с.

4. Тимофеев А.А. Челюстно-лицевая хирургия: Учебник для мед. ВУЗ IV ур. аккр. — 2 е изд., перераб. и доп. Утверждено МОН / Тимофеев А.А. — К., 2015. — 800 с.

5. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев — К., 2017. — 752 с.

6. Маланчук В. А. Непосредственная дентальная имплантация: научно-учебное издание для студентов и врачей / В. А. Маланчук. -Киев, 2008. -154 с

7. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 1, 2012. -2000 p.

8. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL

SURGERY Third Edition, Vol. 2, 2012. -1772 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України
<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. Laura Mitchell, «An introduction to orthodontics», 2013 – 336 p.
3. Національна наукова медична бібліотека України
<http://library.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
5. <https://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970442081>

Практичне заняття № 2

Тема: Показання та протипоказання до імплантологічного втручання. Класифікація імплантатів та дентальної імплантації.

Мета: фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння теоретичних і практичних питань дентальної імплантології, можливостей реконструктивної хірургії порожнини рота при частковій та повній адентії.

Основні поняття: показання та протипоказання, імплантологічне втручання, імплантат.

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (фронтальне опитування):
— вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць);
— Показання до імплантологічного втручання
— Протипоказання до імплантологічного втручання
— Види дентальних (внутрішньокісткових) імплантатів
— Класифікація дентальної імплантації.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження):

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Соціальні аспекти в попередженні і прогнозуванні ускладнень дентальної імплантації» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **Інтегральна** (здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій).

- **Загальні** (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися та бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; навички здійснення безпечної діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт).

- **Спеціальні** (фахові, предметні) (збирання медичної інформації про пацієнта; оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень; встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання; діагностика невідкладних станів; визначення характеру та принципів лікування стоматологічних захворювань; визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології; виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій; проведення лікування основних стоматологічних захворювань; ведення медичної документації).

4. Підбиття підсумків:

Поточний контроль здійснюється на основі щоденного контролю теоретичних знань, практичних навичок відповідно конкретним цілям кожної теми шляхом усного контролю, тестового комп'ютерного контролю з використанням бази тестових і ситуаційних задач, які є на сайті кафедри, на кожному практичному занятті за 5-ти бальною традиційною шкалою. Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Ахмеров В.Д. Предоперационное обследование и подготовка

больных к дентальной имплантации: Учебное пособие. – Полтава: Рік, 2000. – 35 с.

2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ «Медицина», 2013. — 872 с.

3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.

4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.

Додаткова:

1. Пропедевтика ортопедичної стоматології : підручник / П.С. Фліс, Г.П. Леоненко, І.А. Шинчуковський та ін. ; за ред. П.С. Фліса. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 328 с.

2. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібик, С.Б. Костенко. - К.: ВСВ "Медицина", 2019. -352 с.

3. Військова ортопедична стоматологія : підручник / П.В. Іщенко, В.А. Кльомін, Р.Х. Камалов, А.М. Лихота. - К.: ВСВ "Медицина", 2013. -328 с.

4. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с

5. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.

6. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.

7. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.

8. Surgical Manual of Implant Dentistry: Step-by-Step Procedures / D. Buser.- Quintessence Publishing Co, 2020. - 297 p.

9. Misch's Contemporary Implant Dentistry / R. R. Resnik. - Elsevir, Mosby, fourth edition. - 1264 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України
<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>

2. Laura Mitchell, «An introduction to orthodontics», 2013 – 336 p.

3. Національна наукова медична бібліотека України
<http://library.gov.ua/>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
5. <https://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970442081>

Практичне заняття № 3

Тема: Класифікація, клініка, диференційна діагностика і лікування ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації

Мета: фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння теоретичних і практичних питань дентальної імплантології, можливостей реконструктивної хірургії порожнини рота при частковій та повній адентії.

Основні поняття: Класифікація, клініка, диференційна діагностика і лікування .

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (фронтальне опитування):

— вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць);

— Класифікація ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації.

— Клініка ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації.

— Диференційна діагностика ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації.

— Класифікація ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації.

— Лікування ускладнень, які виникають під час та після дентальної імплантації.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження):

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Соціальні аспекти в попередженні і прогнозуванні ускладнень дентальної імплантації» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **Інтегральна** (здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій).

- **Загальні** (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися та бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; навички здійснення безпечної діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт).

- **Спеціальні** (фахові, предметні) (збирання медичної інформації про пацієнта; оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень; встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання; діагностика невідкладних станів; визначення характеру та принципів лікування стоматологічних захворювань; визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології; виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій; проведення лікування основних стоматологічних захворювань; ведення медичної документації).

4. Підбиття підсумків:

Поточний контроль здійснюється на основі щоденного контролю теоретичних знань, практичних навичок відповідно конкретним цілям кожної теми шляхом усного контролю, тестового комп'ютерного контролю з використанням бази тестових і ситуаційних задач, які є на сайті кафедри, на кожному практичному занятті за 5-ти бальною традиційною шкалою. Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. –К.: Логос, 2011 –627 с.

2. Маланчук В.О.. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. –К.: ЛОГОС, 2011–606 с .

3. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. —2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев —К., 2017. —752с.

4. Хірургічні етапи дентальної імплантації (Базовий курс) [Текст]:навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Криничко Л.Р., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2016. –108 с

5.Дентальная имплантология. Вступний курс : Учб. посібник /В.І. Куцевляк, Н.Б Гречко, С.В. Алтунина, С.Л Старікова. -Харків: ХДМУ, 2005.

Додаткова:

1.сНевідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. –Львів, 2014 –34с

2. Хирургическая стоматология в схемах и таблицах: Учеб. пособие для студентов и врачей-интернов / Г.П. Рузин, А.А. Дмитриева - Харьков: ХГМУ, 2001. - 108 с.

3. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии / А.А.Тимофеев. - 5-е изд., перераб. и доп. - Киев : Червона Рута-Турс, 2012. - 1048 с.

4. Тимофеев А.А. Челюстно-лицевая хирургия: Учебник для мед. ВУЗ IV ур. аккр. — 2 е изд., перераб. и доп. Утверждено МОН / Тимофеев А.А. — К., 2015. — 800 с.

5. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев — К., 2017. — 752 с.

6. Маланчук В. А. Непосредственная дентальная имплантация: научноучебное издание для студентов и врачей / В. А. Маланчук. -Киев, 2008. -154 с

7. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 1, 2012. -2000 p.

8. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 2, 2012. -1772 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України

<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>

2. Laura Mitchell, «An introduction to orthodontics», 2013 – 336 p.

3. Національна наукова медична бібліотека України
<http://library.gov.ua/>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

5. <https://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970442081>

Практичне заняття № 4

Тема: Попередження і прогнозування ускладнень дентальної імплантації.

Мета: фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння теоретичних і практичних питань дентальної імплантології, можливостей реконструктивної хірургії порожнини рота при частковій та повній адентії.

Основні поняття: обстеження, дентальна імплантація, променева діагностика.

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (фронтальне опитування):

— вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць);

— питання для перевірки базових знань за темою заняття:

— Дії лікаря для попередження ускладнень під час дентальної імплантації, в залежності від різних клінічних випадків.

— Прогнозування ускладнень під час дентальної імплантації, в залежності від різних клінічних випадків.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження):

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Соціальні аспекти в попередженні і прогнозуванні ускладнень дентальної імплантації» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- **Інтегральна** (здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій).

- **Загальні** (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися та бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; навички здійснення безпечної діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт).

- **Спеціальні** (фахові, предметні) (збирання медичної інформації про пацієнта; оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень; встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання; діагностика невідкладних станів; визначення характеру та принципів лікування стоматологічних захворювань; визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології; виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій; проведення лікування основних стоматологічних захворювань; ведення медичної документації).

4. Підбиття підсумків:

Поточний контроль здійснюється на основі щоденного контролю теоретичних знань, практичних навичок відповідно конкретним цілям кожної теми шляхом усного контролю, тестового комп'ютерного контролю з використанням бази тестових і ситуаційних задач, які є на сайті кафедри, на кожному практичному занятті за 5-ти бальною традиційною шкалою. Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. –К.: Логос, 2011 –627 с.

2. Маланчук В.О.. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. –Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. –К.: ЛОГОС, 2011–606 с .

3. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. —2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев —К., 2017. —752с.

4. Хірургічні етапи дентальної імплантації (Базовий курс) [Текст]:навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Криничко Л.Р., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2016. –108 с

5.Дентальная имплантология. Вступний курс : Учб. посібник /В.І. Куцевляк, Н.Б Гречко, С.В. Алтунина, С.Л Старікова. -Харків: ХДМУ, 2005.

Додаткова:

1.сНевідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. –Львів, 2014 –34с

2. Хирургическая стоматология в схемах и таблицах: Учеб. пособие для студентов и врачей-интернов / Г.П. Рузин, А.А. Дмитриева - Харьков: ХГМУ, 2001. - 108 с.

3. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии / А.А.Тимофеев. - 5-е изд., перераб. и доп. - Киев : Червона Рута-Турс, 2012. - 1048 с.

4. Тимофеев А.А. Челюстно-лицевая хирургия: Учебник для мед. ВУЗ IV ур. аккр. — 2 е изд., перераб. и доп. Утверждено МОН / Тимофеев А.А. — К., 2015. — 800 с.

5. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев — К., 2017. — 752 с.

6. Маланчук В. А. Непосредственная дентальная имплантация: научноучебное издание для студентов и врачей / В. А. Маланчук. -Киев, 2008. -154 с

7. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 1, 2012. -2000 p.

8. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 2, 2012. -1772 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України

<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>

2. Laura Mitchell, «An introduction to orthodontics», 2013 – 336 p.

3. Національна наукова медична бібліотека України
<http://library.gov.ua/>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

5. <https://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785970442081>